

Projekt zaliczeniowy - Rozpoznawanie hieroglifów wraz z tłumaczeniem na język polski

A. Szymczuk, K. Dzięgiel, M. Szpor

The Faculty of Physics, Mathematics and Computer Science
T. Kościuszko Cracow University of Technology
SYMULACJE KOMPUTEROWE

- 1 Cel projektu
- 2 Znaki egipskie - hieroglify
- 3 Analiza kodu
- 4 Podsumowanie

Celem projektu było napisanie programu rozpoznającego graficzne znaki – egipskie hieroglify oraz tłumaczącego znalezione słowa na język polski.

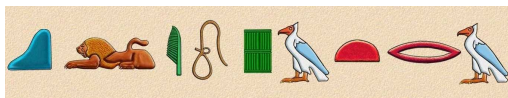

- Istnieją 3 rodzaje hieroglifów: znaki fonetyczne, znaki ideograficzne oraz determinatywy
- Założenie do projektu: znaki są pojedynczymi literami lub znakami dwuzgłoskowymi
- W projekcie przedstawiono 3 słowa, które oznaczają imiona egipskich władców:
 - Khufu - Cheops
 - Kliopatra - Kleopatra
 - Ptolimis - Ptolemeusz

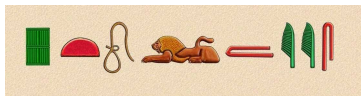
Obrazy wybrane do tłumaczenia:

Khufu

Kliopatra

Ptolmis

scikit-image
image processing in python

- Biblioteka Scikit-image, która pozwoliła na dokonywanie analizy obrazów:
 - Biblioteka ta jest zbiorem gotowych funkcji do przetwarzania obrazów
 - Jest ona bezpłatna i dostępna bez ograniczeń
- Biblioteka Numpy – do obliczeń numerycznych
- Biblioteka Matplotlib – do tworzenia wykresów

Pierwszym krokiem przed napisaniem kodu było wykonanie tzw. „wzorców” w celu wyszukania konkretnych liter na obrazie. Każdy wzorec odpowiada za inną literę. Przykładowe wzorce:

1. Wczytywanie obrazów wraz z ich przekonwertowaniem na kolor czarnobiały i utworzeniem z nich negatywu:

```
image_khufu = rgb2gray(np.invert(imread('chufu.jpg')))  
image_kliopatra = rgb2gray(np.invert(imread('kleopatra.jpg')))  
image_ptolemeus = rgb2gray(np.invert(imread('ptolemeusz.jpg')))
```


2. Wczytywanie wzorów wraz z ich przekonwertowaniem na kolor czarnobiały i utworzeniem z nich negatywu:

```
wzor_u = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_u.JPG')))  
wzor_kh = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_kh.JPG')))  
wzor_f = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_f.JPG')))  
wzor_a = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_a.JPG')))  
wzor_i = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_i.JPG')))  
wzor_k = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_k.JPG')))  
wzor_l = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_l.JPG')))  
wzor_m = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_m.JPG')))  
wzor_o = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_o.JPG')))  
wzor_p = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_p.JPG')))  
wzor_r = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_r.JPG')))  
wzor_s = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_s.JPG')))  
wzor_t = rgb2gray(np.invert(imread('wzorzec_t.JPG')))
```

3. Kluczowy element programu - funkcja szukająca wzoru na danym obrazie:

```
def wykrywacz(image_wzor,image_obraz,tolerancja,litera_egipska):  
    #Tworzenie okienka do wyswietlania wzorca i obrazow na nim odnalezionych  
    fig = plt.figure(figsize=(12, 5))  
    #Podzial okienka na dwa obszary  
    ax1 = plt.subplot(1, 2, 1)  
    ax2 = plt.subplot(1, 2, 2)  
  
    result= match_template(image_obraz, image_wzor)  
    #Pomocnicza zmienna w ktorej przechowywana bedzie kopia result, na ktorej bedziemy operowac  
    result2=result  
    #wysokosc i szerokosc wzoru  
    hwzor, wwzor = image_wzor.shape  
    #lista w ktorej bedziemy zapisywac znalezione hieroglify  
    literka=[]  
    #listy, w ktorej zapisywac bedziemy wspolrzedne znalezionych hieroglifow  
    x1=[]  
    y1=[]  
    #Indeks elementu listy result2, ktory posiada najwyzsza wartosc korelacji(czyli jest najbardziej prawdopodobne ze w tym miejscu znajduje sie hieroglif)  
    ij=np.unravel_index(np.argmax(result2), result.shape)  
    #pobranie skladowych indeksu i odroczenie ich kolejnosci  
    x, y= ij[::-1]  
    #dodanie do list wspolrzednych indeksu najwyzszej wartosci result  
    x1.append(x)  
    y1.append(y)  
    #do listy literka dodajemy wartosc wspolrzednej x (by pozniej posortowac odpowiednio hieroglify), literke oraz informacyjnie wartosc w result  
    literka.append([x , litera_egipska,np.max(result2)])  
    #zerujemy najwieksza wartosc w result by znalezc kolejna najwieksza wartosc w innym miejscu  
    result2[ij]=0  
    #na wszelki wypadek gdyby najwyzsza wartosc okazala sie byc w poblizu starej wartosci, zerujemy rowniez elementy obok  
    result2[(y,x-1)]=0  
    result2[(y,x+1)]=0
```

```
def wykrywacz(image_wzor, image_obraz, tolerancja, litera_egipska):
```

Argumenty funkcji wykrywacz:

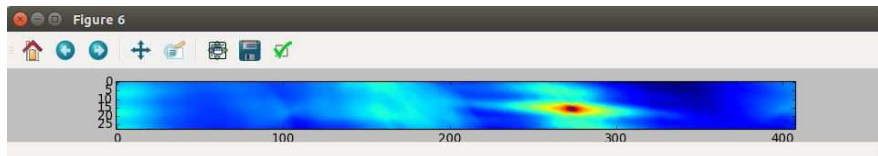
- Wzorzec
- Obraz
- Tolerancja
- Litera egipska

- 1 Na obrazie szukane są obszary podobne do danego wzorca w stopniu ustalonym przez zadany próg prawdopodobieństwa.
- 2 Ustalenie progu (tolerancji) jest konieczne, aby wybrane kształty nie były znajdowane też na fragmentach innych liter.
- 3 Najbardziej znaczącą funkcją jest *match template*:
 - porównuje zadany wzorec z zadany obrazkiem
 - Jej wynikiem jest tablica, w której znajdują się współczynniki korelacji dla poszczególnych pikseli obrazu
 - Wartość współczynników może wahać się od -1 do 1
 - Tablica wynikowa może mieć wielkość mniejszą niż ilość pikseli w obrazie podstawowym

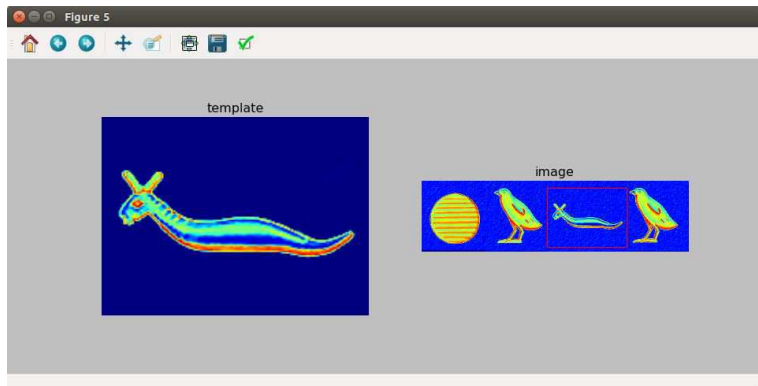
- 1 Na obrazie szukane są obszary podobne do danego wzorca w stopniu ustalonym przez zadany próg prawdopodobieństwa.
- 2 Ustalenie progu (tolerancji) jest konieczne, aby wybrane kształty nie były znajdowane też na fragmentach innych liter.
- 3 Najbardziej znaczącą funkcją jest *match template*:
 - porównuje zadany wzorec z zadany obrazkiem
 - Jej wynikiem jest tablica, w której znajdują się współczynniki korelacji dla poszczególnych pikseli obrazu
 - Wartość współczynników może wahać się od -1 do 1
 - Tablica wynikowa może mieć wielkość mniejszą niż ilość pikseli w obrazie podstawowym

- 1 Na obrazie szukane są obszary podobne do danego wzorca w stopniu ustalonym przez zadany próg prawdopodobieństwa.
- 2 Ustalenie progu (tolerancji) jest konieczne, aby wybrane kształty nie były znajdowane też na fragmentach innych liter.
- 3 Najbardziej znaczącą funkcją jest *match template*:
 - porównuje zadany wzorec z zadaniem obrazkiem
 - Jej wynikiem jest tablica, w której znajdują się współczynniki korelacji dla poszczególnych pikseli obrazu
 - Wartość współczynników może wahać się od -1 do 1
 - Tablica wynikowa może mieć wielkość mniejszą niż ilość pikseli w obrazie podstawowym

Wizualizacja wyniku operacji *match template*:

- Czerwone miejsca – największe prawdopodobieństwo
- Granatowe miejsca - najmniejsze prawdopodobieństwo

- Wyszukany hieroglif to ten z największym współczynnikiem korelacji
- Wokół znalezionej hieroglifu rysowana jest czerwona ramka
- Wyświetlenie wzoru i obrazu


```
literka.append([x , litera_egipska,np.max(result2)])
```

- Odnalezione hieroglify są gromadzone w liście “literka”
- Do listy trafia współrzędna x znalezionego hieroglifu, jej odpowiednik w formie litery oraz informacyjnie jaka jest wartość współczynnika korelacji w tym miejscu

```
result2[ij]=0
```

```
result2[(y,x-1)]=0
```

```
result2[(y,x+1)]=0
```

- Zerowanie argumentu tablicy, w którym znajdował się znaleziony hieroglif
- Zerowanie elementów obok

```
while (np.max(result2) > tolerancja):
    ij=np.unravel_index(np.argmax(result2), result.shape)
    x, y= ij[::-1]
    x1.append(x)
    y1.append(y)

    literka.append([x , litera_egipska,np.max(result2)])

    result2[ij]=0

    result2[(y,x-1)]=0
    result2[(y,x+1)]=0

    i=i+1
    rect = plt.Rectangle((x1[i], y1[i]), wwzor, hwzor, edgecolor='r', facecolor='none')
    ax2.add_patch(rect)
```

Czynności wykonywane wcześniej są następnie wykonywane w pętli do momentu, kiedy najwyższy znaleziony argument będzie mniejszy niż ustalony próg (tolerancja)

Lista "literka":

Znaleziono:

```
[[136, 'u', 0.94119245], [431, 'u', 0.87158859], [5, 'kh', 0.99339813],  
[273, 'f', 0.96394712]]
```

- Wszystkie zebrane w liście "literka" dane są sortowane po współrzędnej x
- Po sortowaniu wyciągamy z listy argumenty odpowiadające egipskim literom
- Łączymy wyciągnięte litery w wyraz
- Tłumaczenie za pomocą słownika

```
słowniczek={'khufu':"Cheops" , 'ptolmiis':"Ptolemeusz", 'kliopatra':"Kleopatra"}
```

```
Znalezione literki (PO SORTOWANIU) :  
['kh', 'u', 'f', 'u']
```

```
Po egipsku:  
khufu
```

```
Po polsku:  
Cheops
```


- Cel projektu został osiągnięty : udało się dokonać tłumaczenia 3 wybranych obrazów
- Program można wykorzystywać do zamieniania różnych obrazów rastrowych na tekst pisany.
- Istnieje możliwość udoskonalania i rozbudowywania programu poprzez dodawanie nowych symboli oraz nowych słów do słownika.